NORAKSTS

ADMINISTRATĪVĀ APGABALTIESA

Lieta Nr.A42615509
AA43-0975-12/7

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2012.gada 12.novembrī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja V.Zommere,
tiesneses S.Kanenberga un U.Mihailova,

piedaloties pieteicēja sabiedrības ar ierobežotu atbildību (turpmāk –SIA) *„/Nosaukums/”* pārstāvjiem *A.R.* un *L.K.*, atbildētāja – Rīgas pilsētas pašvaldības pusē pieaicinātās iestādes - Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta pārstāvei *L.P.*, trešās personas SIA *„/Nosaukums 2/”* pārstāvim *M.A.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc SIA *„/Nosaukums 2/”* pieteikuma par Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta 2008.gada 4.decembra lēmuma Nr.1-DA-08-9154-nd atcelšanu daļā un SIA *„/Nosaukums/”* pieteikuma par Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta 2010.gada 21.decembra lēmuma Nr.DA-10-1752-nd atcelšanu, sakarā ar SIA *„/Nosaukums/”* apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2011.gada 12.aprīļa spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2009.gada 13.janvārī Administratīvajā rajona tiesā saņemts SIA *„/Nosaukums 2/”* pieteikums, un ar Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2009.gada 19.janvāra lēmumu pieteikums pieņemts un ierosināta administratīvā lieta Nr.A42615509 par Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta (turpmāk arī – Departaments vai atbildētājs) 2008.gada 4.decembra lēmuma Nr.1-DA-08-

9154-nd (turpmāk – Lēmums Nr.1) atcelšanu daļā par 2000.gada 9.septembrī izsniegtās būvatļaujas Nr.430-L atzīšanu par prettiesisku.

2011.gada 7.janvārī Administratīvajā rajona tiesā saņemts SIA *„/Nosaukums/”* pieteikums un ar Administratīvās rajona tiesas tiesneses 2011.gada 13.janvāra lēmumu pieteikums pieņemts un ierosināta administratīvā lieta Nr.A420408111 par Departamenta 2010.gada 21.decembra lēmuma Nr.DA-10-1752-nd (turpmāk – Lēmums Nr.2) atcelšanu daļā par 2008.gada 4.decembra lēmuma Nr.1-DA-08-9154-nd atcelšanu.

Ar Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2011.gada 15.marta lēmumu nolemts apvienot vienā tiesvedībā administratīvo lietu Nr.A42615509 un administratīvo lietu Nr.A420408111, piešķirot apvienotajai lietai Nr.A42615509.

No lietas materiāliem izriet, ka 2000.gada 9.septembrī Departaments SIA *„/Nosaukums 2/”* izsniedza būvatļauju Nr.430-L (turpmāk – Būvatļauja) veikala 2.kārtas rekonstrukcijai */adrese/*.

Departamentā 2008.gada 16.septembrī saņemts SIA *„/Nosaukums/”* iesniegums ar lūgumu atjaunot tiesisko situāciju. Izskatot minēto iesniegumu, Departaments 2008.gada 4.decembrī pieņēma Lēmumu Nr.1, ar kuru daļā nolēma atzīt par prettiesisku Būvatļauju apstrīdētajā daļā.

Ar Lēmumu Nr.2 nolemts atcelt Lēmumu Nr.1 daļā, ar kuru Būvatļauja atzīta par prettiesisku un atteikt izskatīt SIA *„/Nosaukums/”* 2008.gada 15.septembra iesniegumu daļā par Būvatļaujas apstrīdēšanu pēc būtības.

Lēmumā Nr.2 secināts, ka Departaments, pieņemot lēmumu Nr.1, nav ievērojis Administratīvā procesa likumā (turpmāk – APL) noteiktos procesuālos priekšnoteikumus Būvatļaujas apstrīdēšanas iesnieguma izskatīšanai.

[2] Nepiekrītot Lēmumam Nr.1 daļā, ar kuru nolemts atzīt par prettiesisku Būvatļauju, SIA *„/Nosaukums 2/”* iesniedza pieteikumu tiesā.

[3] Nepiekrītot Lēmumam Nr.2 SIA *„/Nosaukums/”* iesniedza pieteikumu tiesā, pieteikumā norādot šādus argumentus.

[3.1] SIA *„/Nosaukums/”* nav saprotams ne tiesiskais, ne faktiskais pamats, kā var izdot procesuālu lēmumu par atteikumu izskatīt tādu personas iesniegumu, kurš jau ir izskatīts un apmierināts ar administratīvo aktu.

Lēmums Nr.2 nav pamatots ar tiesību normām, jo tā saturs faktiski attiecas uz sūdzības lietu, jo atbildētājs visā lēmumā skaidro, kāpēc tam ir tiesības atstāt SIA *„/Nosaukums/”* 2008.gada 15.septembra iesniegumu bez izskatīšanas.

SIA *„/Nosaukums/”* uzskata, ka tas, ka atbildētājs divus gadus pēc administratīvā akta izdošanas ir nolēmis, ka administratīvo aktu varēja arī neizdot, nav pietiekams pamats atcelt personai tomēr izdotu labvēlīgu administratīvo aktu. Šāda rīcība ir pretrunā normatīvajiem aktiem, administratīvā procesa principiem un ir klaji prettiesiska.

[3.2] SIA *„/Nosaukums/”* nepiekrīt atbildētāja viedoklim, ka iestāde jebkurā brīdī (tiesvedības laikā) ir tiesīga mainīt viedokli tā, ka atceļ pārsūdzēto administratīvo aktu ar jaunu aktu.

Šāda rīcība var būt gadījumos, kad tiesā ir iesniegts pieteikums par labvēlīga administratīvā akta izdošanu un tiesa pārbauda nevis iestādes nelabvēlīgo administratīvo aktu, bet to, vai personai saskaņā ar normatīvajiem aktiem pienākas labvēlīgs administratīvais akts. Ja iestāde šādā procesā saprot, ka tās rīcība pirms tiesas nav bijusi pareiza, iestāde viedokli drīkst mainīt ar jaunu aktu, jo tiesa jau ierosinātās lietas spriedumā atzīs vai neatzīs personas tiesības.

Turpretī gadījumos, kad tiesā ir pieteikums par administratīvā akta atcelšanu, iestādes rīcība ar pārsūdzēta administratīva akta atcelšanu nav tiesiska, jo tādā gadījumā katru reizi, kad iestāde pārdomā, jāuzsāk jauns tiesvedības process, kas aizkavē pirmās ierosinātās lietas izskatīšanu un nepamatoti sadrumstalo problēmas risinājumu vairākās tiesu lietās.

[3.3] SIA *„/Nosaukums/”* papildus norāda, ka faktiskā situācija nav mainījusies un arī uz pieteikuma iesniegšanas brīdi SIA *„/Nosaukums/”* zemes gabalā turpina atrasties ar Būvatļauju uzbūvētās SIA *„/Nosaukums 2/”* būves daļas, ko apliecina Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta 2010.gada 12.novembrī sagatavots atzinums.

[4] Atbildētājs tiesā iesniegtajā rakstveida paskaidrojumā par SIA *„/Nosaukums 2/”* pieteikumu un SIA *„/Nosaukums/”* pieteikumu norāda, ka neatzīst pieteikumus, un lūdz tiesu tos noraidīt, pamatojoties uz Lēmumā Nr.1 un Lēmumā Nr.2 norādītajiem argumentiem.

[5] Ar Administratīvās rajona tiesas 2011.gada 12.aprīļa spriedumu SIA *„/Nosaukums/”* pieteikums noraidīts un izbeigta tiesvedība lietas daļā, kas ierosināta pēc SIA *„/Nosaukums 2/”* pieteikuma.

Spriedums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[5.1] Sākotnēji lieta ierosināta pēc SIA *„/Nosaukums 2/”* pieteikuma par Lēmuma Nr.1 atcelšanu daļā, ar kuru nolemts atzīt par prettiesisku Būvatļauju. Lēmums Nr.1 ir izdots izskatot SIA *„/Nosaukums/”* 2008.gada 15.septembra apstrīdēšanas iesniegumu par Būvatļauju.

Tiesvedības laikā atbildētājs, secinot, ka Lēmums Nr.1 daļā, ar kuru nolemts atzīt par prettiesisku Būvatļauju, ir prettiesisks, izdeva Lēmumu Nr.2, ar kuru atcēla daļā SIA *„/Nosaukums 2/”* nelabvēlīgo Lēmumu Nr.1. Savukārt šo lēmumu tiesā pārsūdzēja SIA *„/Nosaukums/”*. Abas lietas apvienotas vienā tiesvedībā.

APL 282.panta 7.punktā noteikts, ka tiesa izbeidz tiesvedību, ja tiesiskais strīds, kas bija par pamatu pieteikuma iesniegšanai tiesā, izbeidzies iestādei atceļot pārsūdzēto administratīvo aktu. Līdz ar to lieta, kas ierosināta

pamatojoties uz SIA *„/Nosaukums 2/”* pieteikumu, izlemšanai būtiski ir sākotnēji izlemt, vai tiesisks un pamatots ir atbildētāja Lēmums Nr.2.

[5.2] Pārbaudot pārsūdzēto Lēmumu Nr.2, tiesa konstatēja sekojošo.

[5.2.1] Atbildētājs, pamatojoties uz APL 79., 83., 85. un 86.pantu, ir uzskatījis par iespējamu lemt jautājumu par Lēmuma Nr.1 atcelšanu daļā par Būvatļaujas atzīšanu par prettiesisku.

Tiesa atzina par nepareiziem atbildētāja izdarītos secinājumus, ka izskatāmajā lietā Lēmums Nr.1 nebūtu kļuvis neapstrīdams. Tiesa norādīja, ka apstrīdēšanas procedūra ir attiecināma uz iestādi, savukārt personas vēršanās tiesā ir saistīta ar pārsūdzēšanas procedūru. Izskatāmajā lietā Lēmums Nr.1 ir kļuvis neapstrīdams, jo ir izsmeltas visas tā apstrīdēšanas iespējas iestādē un Lēmumu Nr.1 ir iespējams tikai pārsūdzēt. Tomēr atbildētāja kļūdainais secinājums nemaina to, ka atbildētājs, atbilstoši APL 83., 85. un 86.panta regulējumam bija tiesīgs lemt jautājumu par pārsūdzētā administratīvā akta atcelšanu. Uz to uzskatāmi norāda arī APL 282.panta 7.punkta regulējums, no kura izriet, ka iestāde tiesvedības procesa laikā ir tiesīga atcelt pārsūdzēto administratīvo aktu.

[5.2.2] Lai noskaidrotu, vai izpildās APL priekšnoteikumi neapstrīdama administratīvā akta – Lēmuma Nr.1, atcelšanai nepieciešams noteikt šī akta dabu un tā adresātu.

[5.3] Lēmums Nr.1 izdots izskatot apstrīdēšanas iesniegumu par Būvatļaujas tiesiskumu, tātad visa procesa pamatā ir Būvatļaujas izvērtējums. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments (turpmāk – Senāts) ir atzinis, ka, būvatļauja bieži ir administratīvais akts ar dubultu ietekmi. Atļauja būvēt skar ne tikai šīs atļaujas adresātu, bet arī citu personu tiesības vai tiesiskās intereses. Un otrādi – izsniegtā būvatļauja skar ne tikai apkārtējo cilvēku tiesības vai tiesiskās intereses, bet arī tās saņēmēja tiesības. Un abas tiesiskās intereses ir vienlīdz nozīmīgas un aizsargājamas *(sk. Senāta 2006.gada 22.jūnija spriedumu SKA-255)*. No norādītā izdarāms secinājums, ka būvatļaujas apstrīdēšanas iesnieguma, ko iesniegusi kāda trešā persona, izskatīšanas rezultātā pieņemtā lēmuma adresāts ir gan attiecīgā iesnieguma iesniedzējs, gan attiecīgās būvatļaujas saņēmējs. Tātad izskatāmajā lietā SIA *„/Nosaukums 2/”* kā Būvatļaujas saņēmējs ir arī Lēmuma Nr.1 adresāts. Turklāt, tiesas ieskatā, būvatļaujas saņēmējs būtu uzskatāms par prioritāru adresātu, jo tieši šī persona ir bijusi administratīvā procesa iestādē iniciatore un šo personu vislielākajā mērā skar saistībā ar būvatļauju izdotie administratīvie akti. Līdz ar to secinājumi par akta dabu ir izdarāmi, vadoties no apsvēruma, ka tā adresāts ir SIA *„/Nosaukums 2/”*.

[5.4] Ar Lēmumu Nr.1 Būvatļauja atzīta par prettiesisku, līdz ar to tiesai nebija šaubu, ka šāds lēmums ir SIA *„/Nosaukums 2/”* nelabvēlīgs administratīvais akts.

Vērtējot, vai Lēmums Nr.1 daļā par Būvatļaujas atzīšanu par prettiesisku ir atzīstams par tiesisku vai prettiesisku administratīvo aktu, nepieciešams vērtēt ar Lēmuma Nr.1 izdošanu saistītos apstākļus.

[5.4.1] SIA *„/Nosaukums 2/"* 2000.gada 9.septembrī izdota Būvatļauja. Savukārt ar 2000.gada 1.novembra un 8.decembra aktiem *(lietas I.sējuma 89.-96.lapa)* būvniecības objekts pieņemts ekspluatācijā. Tātad Būvatļauja tajā laikā bija kļuvusi par izpildītu un spēkā neesošu administratīvo aktu.

Laikā, kad tika izdota un izpildīta Būvatļauja, spēkā bija Ministru kabineta 1995.gada 13.jūnija noteikumi Nr.154 „Administratīvo aktu procesa noteikumi" (turpmāk – Noteikumi Nr.154). Šo noteikumu 68.punktā bija noteikts, ka administratīvais akts stājas spēkā ar brīdi, kad kļūst zināms adresātam. Savukārt 76.punktā noteikts, ka persona, kuras tiesiskās intereses ierobežo attiecīgais administratīvais akts, var apstrīdēt administratīvo aktu viena mēneša laikā kopš brīža, kad minētā persona par to ir uzzinājusi, bet vēlākais - viena gada laikā kopš administratīvā akta stāšanās spēkā.

[5.4.2] SIA *„/Nosaukums/"* kā trešā persona ar Būvatļaujas apstrīdēšanas iesniegumu, atbilstoši Lēmumā Nr.1 norādītajam, iestādē vērsās 2008.gada 15.septembrī. Šajā laikā Noteikumi Nr.154 spēku bija zaudējuši un spēka bija APL noteiktais regulējums. APL 79.panta otrajā daļā (redakcija, kāda tā bija spēka iesnieguma iesniegšanas brīdī) noteikts - privātpersona, kuras tiesības vai tiesiskās intereses attiecīgais administratīvais akts ierobežo un kura administratīvajā procesā nav bijusi pieaicināta kā trešā persona, var šo administratīvo aktu apstrīdēt viena mēneša laikā no dienas, kad privātpersona par to ir uzzinājusi, bet ne vēlāk kā viena gada laikā no attiecīgā administratīvā akta spēkā stāšanās dienas.

Ievērojot to, ka Būvatļauja izdota 2000.gada 9.septembrī un jau 2000.gada 1.novembrī SIA *„/Nosaukums 2/"* daļu no izbūvētā objekta nodeva ekspluatācijā, tad 2000.gada 9.septembris arī ir uzskatāms par Būvatļaujas spēkā stāšanās dienu. Līdz ar to SIA *„/Nosaukums/"* šādu būvatļauju bija tiesīga apstrīdēt līdz 2001.gada 10.septembrim. Kā jau norādīts iepriekš, tad SIA *„/Nosaukums/"* ar iesniegumu iestādē vērsās 2008.gada 15.septembrī – tātad vairāk kā 7 (septiņus) gadus pēc Būvatļaujas spēkā stāšanās dienas. Tiesai nebija šaubu, ka arī uz Lēmumu Nr.1, kas ir APL 82.pantā aprakstītais spēku zaudējis administratīvais akts, apstrīdēšanu ir attiecināmi APL 79.panta otrās daļas noteikumi, jo pretējā gadījumā veidotos situācija, kad šādu spēku zaudējušu administratīvu aktu apstrīdēšanas iesniegumu iesniegšana vispār nebūtu aprobežota noteiktā laikā, tas ir – būtu beztermiņa. Šāds risinājums būtu klajā pretrunā ar tādu būtisku tiesiskas valsts principa sastāvdaļu kā tiesiskā stabilitāte. Tiesiskā stabilitāte prasa ne vien noregulētu tiesvedības procesu, bet arī tādu tā noslēgumu, kas ir tiesiski noturīgs. Tiesiskās stabilitātes nodrošināšanai kalpo arī konkrētu procesuālo darbību veikšanai noteiktie termiņi. Termiņa ierobežojuma mērķis ir nodrošināt lietas atrisināšanu saprātīgā

laika periodā un nodrošināt otras puses paļāvību, ka konflikta risinājums vēlāk netiks pārskatīts" *(sk. Satversmes tiesas 2002.gada 26.novembra sprieduma lietā Nr.2002 – 09 – 01 „Par Satversmes tiesas likuma 19.2panta ceturtās daļas atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 91. un 92.pantam" secinājumu daļas 1.punktu).*

[5.4.3] Tiesas ieskatā šādu termiņa nokavējumu nav iespējams atstāt neievērotu un nav tiesiski iespējams neveikt izvērtēšanu par sekām, kādas iestājas šāda nokavējuma rezultātā.

APL 44.pantā noteikts, ka tiesības izpildīt procesuālās darbības zūd līdz ar likuma, iestādes, tiesas vai tiesneša noteiktā termiņa izbeigšanos. Dokumentus, kas iesniegti pēc procesuālā termiņa izbeigšanās, neizskata. Tātad, ja persona noteiktā termiņā neizpilda kādu procesuālu darbību, tad viņai šādas tiesības zūd. Tiesas ieskatā SIA *„/Nosaukums/"* 2008.gada 15.septembrī bija zaudējis tiesības vērsties pie atbildētāja ar Būvatļaujas apstrīdēšanas iesniegumu būtiska procesuālā termiņa nokavējuma dēļ. Tā kā SIA *„/Nosaukums/"* apstrīdēšanas iesniegumu iesniedza pēc procesuālā termiņa izbeigšanās, tad atbildētājs pirms lemšanas par procesuālā termiņa atjaunošanu nebija tiesīgs apstrīdēšanas iesniegumu izskatīt. Ievērojot konstatētos lietas apstākļus, tiesa secināja, ka atbildētājs nav ievērojis APL noteiktos procesuālos priekšnoteikumus Būvatļaujas apstrīdēšanas iesnieguma izskatīšanai.

APL 46.pants paredz iespēju atjaunot nokavēto procesuālo termiņu un izpildīt nokavēto procesuālo darbību - nokavēto procesuālo termiņu var atjaunot iestāde, tiesa vai tiesnesis pēc administratīvā procesa dalībnieka lūguma, ja atzīst nokavēšanas iemeslu par attaisnojošu (pirmā daļa). Tomēr, kā nepārprotami izriet no normas satura, tad jāizpildās diviem obligātiem priekšnoteikumiem: 1) formālais pamats - jābūt administratīvā procesa dalībnieka lūgumam; 2) faktiskais pamats - nokavējumu attaisnojošie apstākļi, kas nav atkarīgi no nokavējušā procesa dalībnieka gribas un rīcības.

Tiesu praksē un juridiskajā literatūrā ir atzīts, ka šķēršļiem, kas traucēja procesuālās darbības izpildi laikā, jābūt objektīviem un neatkarīgiem no procesa dalībnieka. Nokavētā procesuālā termiņa atjaunošana ir izņēmuma gadījums, kad pastāv vērā ņemami apstākļi, kas personai lieguši izmantot tiesības veikt procesuālas darbības likumā noteiktajos termiņos. Ja termiņa nokavējums iestājies paša lietas dalībnieka vainas dēļ, tas nav atjaunojams *(sk. Administratīvais process tiesā. Autoru kolektīvs. Dr.iur. J.Briedes visp. zinātn. redakcijā. – Rīga: Latvijas Vēstnesis, 2008. – 347.lpp.).*

Izskatāmajā lietā SIA *„/Nosaukums/"* šādu lūgumu - par nokavētā procesuālā termiņa atjaunošanu, nav izteicis. Tāpat atbildētājs Lēmumā Nr.1 nav vērtējis šādu lūgumu, nav pārbaudījis vai pastāv kāds tik ievērojamu termiņa nokavējumu – vairāk kā septiņi gadi, attaisnojošs apstāklis, kas nebūtu saistīts ar SIA *„/Nosaukums/"* gribu vai rīcību.

Tiesas ieskatā nav pieļaujama situācija, kad iestādēm būtu neierobežota brīvība pašu izvēlētos gadījumos patvaļīgi atjaunot vai neatjaunot nokavēto

procesuālo termiņu, neievērojot normatīvajos aktos paredzēto kārtību. Šāda iestādes rīcība ir pretrunā ar tiesiskās stabilitātes, tiesiskuma un patvaļas aizlieguma (APL 7.pants) principiem.

Ievērojot norādīto, tiesa atzina, ka Lēmums Nr.1 daļā par Būvatļaujas atzīšanu par prettiesisku ir prettiesisks.

[5.5] Tiesa, ievērojot spriedumā norādīto, izvērtēšanas laikā ir nonākusi pie secinājuma, ka Lēmums Nr.1 daļā par Būvatļaujas atzīšanu par prettiesisku ir adresātam nelabvēlīgs prettiesisks administratīvais akts. Atbilstoši APL 86.panta pirmajai daļai adresātam nelabvēlīgu prettiesisku administratīvo aktu var atcelt jebkurā brīdī. Pretēji APL 85.pantā un 86.panta otrās un trešās daļas noteikumiem, adresātam nelabvēlīga prettiesiska administratīvā akta atcelšana nav saistīta ar kādiem papildus nosacījumiem. Ievērojot norādīto tiesa Lēmumu Nr.2 atzina par tiesisku un pamatotu, bet pieteikumu par tā atcelšanu par nepamatotu un noraidāmu.

Vienlaikus tiesa norādīja, ka atbildētājs Lēmumu Nr.2 nepamatoti ir uzskatījis par procesuālu lēmumu APL 79.panta trešās daļas izpratnē. APL 83.panta otrajā daļā nepārprotami noteikts, ka administratīvo aktu atceļ ar jaunu administratīvo aktu. Tātad Lēmums Nr.2 ir administratīvais akts, uz kura pārsūdzēšanu attiecināma vispārējā kārtība.

[5.6] Ievērojot to, ka SIA *„/Nosaukums 2/”* tiesā vērsās ar mērķi panākt 2008.gada 4.decembra lēmuma Nr.1-DA-08-9154-nd atcelšanu daļā, ar kuru nolemts atzīt par prettiesisku Būvatļauju, un to, ka ar Lēmumu Nr.2 atbildētājs ir atcēlis iepriekš minēto lēmumu SIA *„/Nosaukums 2/”* prasītajā daļā, tad tiesvedība šajā lietas daļā, pamatojoties uz APL 282.panta 7.punktu, kas noteic, ka tiesa izbeidz tiesvedību lietā, ja tiesiskais strīds, kas bija par pamatu pieteikuma iesniegšanai tiesā, izbeidzies.

Tiesa norādīja, ka saskaņā ar APL 284.pantu, ja tiesvedība izbeigta, atkārtota griešanās tiesā pret to pašu atbildētāju par to pašu priekšmetu un uz tā paša pamata nav pieļaujama.

[6] Par Administratīvās rajona tiesas 2011.gada 12.aprīļa spriedumu SIA *„/Nosaukums/”* iesniedza apelācijas sūdzību, kurā lūdz tiesu atcelt pirmās instances tiesas spriedumu.

Pirmās instances tiesa spriedumā ir atsaukusies uz APL 79.panta otro daļu, savukārt tiesa ir ignorējusi un nav ņēmusi vērā tiesību zinātņu doktores Jautrītes Briedes viedokli attiecīgajā jautājumā. J.Briede rakstā „Administratīvā akta apstrīdēšana augstākā iestādē” (publicēts 22.03.2005., „Jurista vārds”) ir norādījusi, ka, ja apstrīdēšanas termiņš nav ievērots un nav izteikts lūgums to atjaunot, iestāde atsaka izskatīt šo iesniegumu pēc būtības, atbildē uz iesniegumu atsaucoties uz 79.pantu. Ja iestāde šādā gadījumā izskata iesniegumu pēc būtības, uzskatāms, ka tā pēc savas iniciatīvas ir atjaunojusi termiņu atbilstoši APL 46.pantam.

SIA *„/Nosaukums/”* atsaucas uz APL 10.pantu un Senāta 2007.gada 7.jūlija spriedumu lietā Nr.SKA-238/2007, un uzskata, ka SIA *„/Nosaukums/”* bija tiesības uzskatīt, ka atbildētājs, neatsakot skatīt pēc būtības SIA *„/Nosaukums/”* iesniegumu, ir rīkojies tiesiski un konsekventi. Pat, ja iestāde, atjaunojot procesuālo termiņu pēc savas iniciatīvas, ir pārkāpusi APL, tomēr SIA *„/Nosaukums/”* uzskata, ka šī iestādes kļūda nedrīkst SIA *„/Nosaukums/”* radīt nelabvēlīgas sekas.

[7] 2011.gada 16.maijā tiesā saņemts atbildētāja paskaidrojums par SIA *„/Nosaukums/”* apelācijas sūdzību. Atbildētājs, izvērtējis SIA *„/Nosaukums/”* apelācijas sūdzībā norādīto, uztur Lēmumā Nr.2, un iepriekš izteikto viedokli, un uzskata pirmās instances tiesas spriedumu par pamatotu un tiesisku, savukārt pieteicēja apelācijas sūdzību uzskata par nepamatotu un noraidāmu.

[8] Tiesas sēdē SIA *„/Nosaukums/”* iesniedza apelācijas sūdzības grozījumus, kuros norāda, ka atsauc apelācijas sūdzību daļā, kurā izbeigta tiesvedība, pārējā daļā uztur apelācijas sūdzību.

Atbildētāja pārstāve un trešās personas pārstāvis apelācijas sūdzību neatzina.

Motīvu daļa

[9] Noklausījusies administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus un izvērtējusi lietas materiālus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzība nav pamatota un SIA *„/Nosaukums/”* pieteikums ir noraidāms, bet daļā apelācijas tiesvedība izbeidzama.

[10] Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa ir pareizi konstatējusi lietas faktiskos apstākļus.

Saskaņā ar APL 307.panta ceturto daļu, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šādā gadījumā šā likuma 251.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Apgabaltiesa, pārbaudījusi pirmās instances tiesas sprieduma motivāciju, atzīst, ka Administratīvās rajona tiesas sniegtā argumentācija spriedumā tā pārsūdzētajā daļā ir izvērsta un pareiza, līdz ar to Administratīvā apgabaltiesa saskaņā ar APL 307.panta ceturto daļu pievienojas pirmās instances tiesas lietas apstākļu konstatējumam un sprieduma motivācijai, kas norādīta šā sprieduma [5] punktā, un APL 251.panta piektajā daļā norādītos apsvērumus atkārtoti nenorāda.

[11] Atbildot uz apelācijas sūdzības argumentiem, apgabaltiesa norāda turpmāk minēto.

[11.1] Apgabaltiesa par nepamatotu uzskata apelācijas sūdzības iesniedzēja atsaukšanos uz tiesību zinātņu doktores J.Briedes rakstu „Administratīvā akta apstrīdēšana augstākā iestādē" (publicēts 22.03.2005., „Jurista vārds"), izraujot no lietas konteksta vienu raksta teikumu. Var piekrist J.Briedes norādītajam, ka gadījumā, ja iestāde šādā gadījumā (kad apstrīdēšanas termiņš nav ievērots un nav izteikts lūgums to atjaunot) izskata iesniegumu pēc būtības, uzskatāms, ka tā pēc savas iniciatīvas ir atjaunojusi termiņu atbilstoši APL 46.pantam. Tomēr minētais nekādā gadījumā nav absolutizējams, bet ir izvērtējami katras lietas faktiskie apstākļi.

Šajā gadījumā, kā jau to norādīja pirmās instances tiesa, Būvatļaujas adresāts ir trešā persona - SIA *„/Nosaukums 2/"*, tātad izskatāmajā lietā SIA *„/Nosaukums 2/"* ir arī Lēmuma Nr.1 adresāts, kura intereses arī ņemamas vērā.

Varētu piekrist, ka šāda termiņa atjaunošana var notikt, kad administratīvajā procesā iesaistīti tikai divi dalībnieki – viena privātpersona un iestāde, bet gadījumos, kad procesā iesaistītas vairākas personas, iestādei nebūtu tiesību pārskatīt neapstrīdētu sen izpildītu administratīvo aktu, nerēķinoties ar visu procesa dalībnieku interesēm un viedokļiem.

[11.2] Tāpat par nepamatotu apgabaltiesa atzīst SIA *„/Nosaukums/"* atsaukšanos uz APL 10.pantu un tiesiskās paļāvības principu. Minētais princips paredz, ka privātpersona var paļauties, ka iestādes rīcība ir tiesiska un konsekventa. Savukārt iestādes kļūda, kuras pieļaušanā privātpersona nav vainojama, nedrīkst radīt privātpersonai nelabvēlīgas sekas.

Personas paļāvība uz iestādes izteikumu, rīcību vai apsolījumu ir šīs personas subjektīvā attieksme, kuru veido pamatota cerība vai pārliecība par konkrētās darbības izpildi vai notikuma iestāšanos nākotnē. Tādēļ katrā atsevišķā gadījumā jāpārbauda šīs subjektīvās attieksmes esamība vai neesamība konkrēto lietas apstākļu ietvaros. Senāts ir atzinis – lai noskaidrotu, vai tiesiskā paļāvība ir vai nav jāņem vērā, jāatbild uz trīs jautājumiem: 1) vai bija kaut kas, uz ko varēja paļauties (skaidrs iestādes izteikums), 2) vai attiecīgā persona tiešām uz to paļāvās, 3) vai attiecīgā personas paļāvība ir aizsardzības vērta (*sk. 2005.gada 12.aprīļa sprieduma lietā Nr.SKA-93 13.punktu*).

[11.3] Apgabaltiesa uzskata, ka šajā gadījumā pieteicējam SIA *„/Nosaukums/"* nebija uz ko paļauties. Proti, vēršoties ar Būvatļaujas apstrīdēšanu iestādē pēc septiņiem gadiem, turklāt pēc tam, kad tiesa bija noraidījusi pieteicēja prasījumus par zemes nomas līguma noslēgšanu, pieteicējs nevarēja paļauties, ka Būvatļaujas tiesiskums tiks izvērtēts pēc būtības.

Turklāt šajā gadījumā vērtējams apstāklis, ka procesā ir iesaistīts ne tikai SIA *„/Nosaukums/"* un iestāde, bet arī trešā persona, kuras tiesiskā paļāvība arī ņemama vērā un aizsargājama.

Ņemot vērā, ka procesā iesaistītas vairākas personas, nebūtu pareizi aizsargāt tikai viena dalībnieka tiesisko paļāvību, neņemot vērā citu personu intereses.

Konkrētajā gadījumā SIA *„/Nosaukums 2/”* bija ne tikai saņēmis Būvatļauju, bet arī to realizējis un nodevis objektu ekspluatācijā. Kā jau pirmās instances tiesa, atsaucoties uz Satversmes tiesas norādīto, vērsa uzmanību, ka tiesiskās stabilitātes nodrošināšanai kalpo arī konkrētu procesuālo darbību veikšanai noteiktie termiņi. Termiņa ierobežojuma mērķis ir nodrošināt lietas atrisināšanu saprātīgā laika periodā un nodrošināt otras puses paļāvību, ka konflikta risinājums vēlāk netiks pārskatīts.

Līdz ar to, jau 2001.gadā, nododot objektu ekspluatācijā, SIA *„/Nosaukums 2/”* varēja paļauties, ka izpildītā Būvatļauja netiks apstrīdēta un pārskatīta. Tas, ka atbildētājs 2008.gada decembrī prettiesiski izskatīja SIA *„/Nosaukums/”* apstrīdēšanas iesniegumu un atzina Būvatļauju par prettiesisku, nevarēja radīt pieteicējam SIA *„/Nosaukums/”* paļāvību, jo zemākās iestādes lēmums bija apstrīdams, un tas arī tika apstrīdēts, jo aizskāra cita procesa dalībnieka intereses. Tā kā process par Lēmuma Nr.1 tiesiskumu nebija beidzies (jo Lēmums Nr.1 tika pārsūdzēts tiesā), tad SIA *„/Nosaukums/”* nevarēja rasties tiesiskā paļāvība.

[12] Saskaņā ar APL 306.panta pirmo daļu apelācijas (pretapelācijas) sūdzības iesniedzējs var to atsaukt, iekams nav pabeigta lietas izskatīšana pēc būtības. Tā kā pieteicējs SIA *„/Nosaukums/”* atsauca apelācijas sūdzību par spriedumu daļā, kurā izbeigta tiesvedība, šajā daļā apelācijas tiesvedība izbeidzama.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, 306.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

noraidīt sabiedrības ar ierobežotu atbildību *„/Nosaukums/”* pieteikumu par Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta 2010.gada 21.decembra lēmuma Nr.DA-10-1752-nd atcelšanu.

izbeigt apelācijas tiesvedību, kas ierosināta sakarā ar sabiedrības ar ierobežotu atbildību *„/Nosaukums/”* apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2011.gada 12.aprīļa spriedumu daļā, kurā izbeigta tiesvedība lietas daļā, kas ierosināta pēc SIA *„/Nosaukums 2/”* pieteikuma.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā 30 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja	*(personiskais paraksts*)	V.Zommere
Tiesneses	*(personiskais paraksts*)	S.Kanenberga
	(personiskais paraksts)	U.Mihailova

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās apgabaltiesas tiesnese V.Zommere
Rīgā, 2012.gada 12.novembrī